

Medan semantik malu: suatu penelitian dalam budaya Melayu

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan menjelaskan nilai kesantunan masyarakat Melayu yang berfokus kepada nilai 'malu'. Menurut Kluckhohn dan Strodtbeck (1961), nilai merupakan sesuatu yang kompleks tetapi berpola dan berprinsip serta menjadi petunjuk terhadap perlakuan dan pemikiran manusia dalam mengatasi masalah. Istilah 'malu' menurut Kamus Dewan Edisi Keempat (2005:988), ialah menaruh hormat akan sesuatu, berasa segan, iaitu takut dalam melakukan sesuatu tindakan. Namun, dalam masyarakat Melayu nilai 'malu' juga boleh wujud dalam bentuk yang dilarang sehingga boleh merugikan seseorang dalam mencapai sesuatu yang baik dalam kehidupan. Oleh itu, makalah ini bertujuan mengenal pasti dan menganalisis penggunaan kata 'malu' melalui pendekatan medan semantik. Data diperoleh menggunakan kaedah analisis teks berdasarkan Teori Medan Semantik (1970). Teks yang akan digunakan untuk menganalisis nilai 'malu' ialah buku Tunjuk Ajar Melayu (2006) hasil tulisan Tenas Effendy. Dapatan kajian menunjukkan penekanan nilai malu yang lebih menjurus kepada masyarakat Melayu yang dilarang mempunyai sifat "malu" dalam menuju ke jalan kebaikan dan menyuruh berasa "malu" untuk berbuat keburukan.